

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ АРТПРАКТИКИ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В2 Дизайн

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В2.03 Дизайн середовища

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАДМ
Протокол № 9 від 02 травня 2025 р.

Ректор _____

Голова Вченої ради

Олександр СОБОЛЄВ

Освітня програма вводиться
в дію з 01 вересня 2025 р.
Наказ № 44-ОП від 02 травня 2025 р.

Харків 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

СХВАЛЕНО:

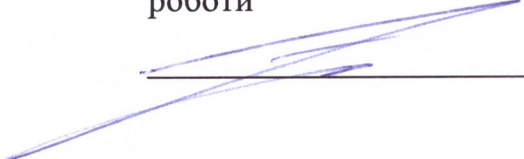
Методичною радою ХДАДМ

Протокол № 25-03

від "25" квітня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Марина ТОКАР

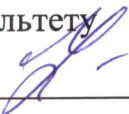
РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету "Дизайн середовища"

Протокол № 3

від "21" лютого 2025 р.

Голова ВР факультету

_____ Ірина БОНДАРЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю В2 «Дизайн» розроблена робочою групою у складі:

**Гарант освітньої програми,
керівник проєктної групи:**

доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри
міжкультурної комунікації в креативних
індустріях

Тетяна ЄРМАКОВА

Члени проєктної групи:

кандидат мистецтвознавства,
доцент, проректор з НДР
ХДАДМ

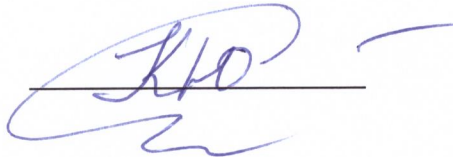
Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

кандидат архітектури, професор,
Декан факультету «Дизайн
середовища»

Ірина БОНДАРЕНКО

кандидат педагогічних наук,
доцент, магістр дизайну, доцент
кафедри МККІ

Юлія КОРНЕЙКО

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Ситник І.М., реєстровий психотерапевт Української спілки психотерапевтів, наглядовий член УАПП, засновник онлайн платформи E-Psychotherapy.
2. Глушич В.В., головний спеціаліст відділу освіти, охорони здоров'я, культури та спорту Харківської районної військової (державної) адміністрації.
3. Водолажченко І.О., тренер з майстер-класів ГО «Грін-Ландія».

Дана програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Експертний висновок
щодо освітньо-професійної програми
«УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ПРАКТИКИ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В2 Дизайн
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Сучасні трансформації у сфері культури, дизайну та гуманітарних наук вимагають підготовки фахівців, які здатні поєднувати професійні компетентності з гуманістичними цінностями, інклюзією та соціальною відповідальністю. У цьому контексті освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти **«Універсальний дизайн та відновлювальні практики»** за спеціальністю **В2 Дизайн** набуває особливої актуальності. Її спрямованість відповідає сучасним європейським тенденціям у вищій освіті та суспільним запитам на інноваційні підходи у сфері дизайну.

Програма створює передумови для формування фахівців, здатних проектувати середовище, що сприяє психологічному комфорту, соціальній адаптації та інтеграції людей із різними потребами. Вона підсилює значення інклюзивності у дизайні як чинника, що забезпечує гармонійний розвиток особистості та суспільства.

У площині арттерапевтичних практик акцент на універсальному дизайні та відновлювальних методиках розширює можливості інтеграції мистецтва в освітньо-професійний простір. Це дозволяє використовувати дизайн як ефективний інструмент відновлення психоемоційного стану, розвитку креативності та формування нових форм культурної взаємодії.

Програма зорієнтована на підготовку фахівців другого (магістерського) рівня, здатних застосовувати принципи універсального дизайну в комплексі з інноваційними відновлювальними практиками у професійній діяльності.

Навчальний план містить обов'язкові та вибіркові дисципліни, які забезпечують формування професійних компетентностей, необхідних для діяльності у сфері дизайну, культурних і креативних індустрій.

Програма демонструє відповідність стандартам другого (магістерського) рівня вищої освіти, включаючи: науково-методичну обґрунтованість; практичну спрямованість навчального процесу; інтеграцію міждисциплінарних підходів; забезпечення академічної мобільності та дослідницьких навичок.

Аналіз освітньо-професійної програми **«Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики»** дає підстави відзначити такі положення. Програма передбачає інтеграцію теоретичної підготовки з практичним навчанням, що реалізується через практично зорієнтований зміст дисциплін та систему безперервної практичної підготовки. У ній враховано широкий спектр можливостей працевлаштування випускників і визначено перелік первинних посад відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Обсяг кредитів навчальних дисциплін є обґрунтованим і забезпечує формування як загальних, так і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти.

Програма надає студентам можливість формувати індивідуальну траєкторію навчання завдяки вибірковим дисциплінам, а також сприяє розвитку їхнього особистісного потенціалу через участь у волонтерській, науково-дослідницькій та проєктній діяльності. Важливим елементом є проходження педагогічної та переддипломної практик, що посилює професійну підготовку. Додатковою перевагою є можливість участі студентів у національних і міжнародних програмах академічної мобільності.

Висновок:

Освітньо-професійна програма «**Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики**» є актуальною та доцільною в умовах сучасних трансформацій у сфері культури, дизайну та гуманітарних наук. Вона відповідає європейським тенденціям розвитку вищої освіти та суспільним потребам у підготовці фахівців, здатних поєднувати професійні компетентності з гуманістичними цінностями, інклюзією та соціальною відповідальністю.

Програма забезпечує інтеграцію теоретичної та практичної підготовки, сприяє розвитку креативності й особистісного потенціалу студентів, формує у них дослідницькі навички та досвід міждисциплінарної взаємодії. Її структура відповідає стандартам другого (магістерського) рівня вищої освіти, обґрунтовано визначає обсяг кредитів та включає як обов'язкові, так і вибіркові дисципліни, що дозволяє формувати індивідуальну освітню траєкторію.

Доцільність програми підкреслюється також її орієнтацією на потреби ринку праці: вона враховує широкий спектр можливостей працевлаштування випускників, забезпечує їхню готовність обіймати первинні посади відповідно до Національного класифікатора професій, а також відкриває перспективи участі у вітчизняних та міжнародних програмах академічної мобільності.

Таким чином, програма має значний освітній і суспільний потенціал, сприяє розвитку інклюзивного та культурно орієнтованого середовища, а її впровадження є доцільним і своєчасним.

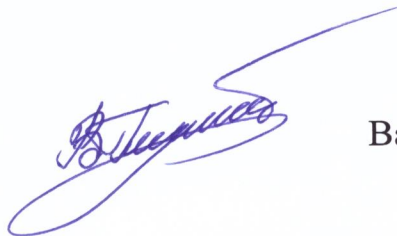
Експертний висновок підготовлено експертною групою:

Реєстровий психотерапевт
Української спілки
психотерапевтів, наглядовий
член УАПП, засновник онлайн
платформи E-Psychotherapy

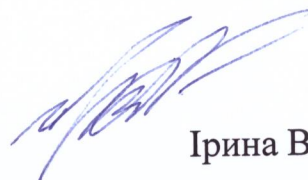
Іван СИТНИК

Головний спеціаліст відділу
освіти, охорони здоров'я,
культури та спорту Харківської
районної військової (державної)
адміністрації

Валентина ГЛУШИЧ

Тренер з майстер-класів ГО
«Грін-ЛАНДІЯ»

Ірина ВОДОЛАЖЧЕНКО

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності В2 «Дизайн»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв, факультет «Дизайн середовища», кафедра міжкультурної комунікації в креативних індустріях
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Кваліфікація: магістр дизайну
Офіційна назва освітньої програми	Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію № 17597 від 08.07.2025 р., термін дії – 01.07.2030 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	до 01.07.2030 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org https://www.ksada.org/fakultet-dyzajnu-seredovyshha/kafedra-pedagogiky-ukrayinskoyi-ta-inozemnoyi-filologiyi/opp-art-terapiya-ta-komunikatyvni-praktyky/
2 – Мета освітньої програми	
Мета освітньої програми	Метою освітньої програми є формування фахівців у галузі дизайну, здатних розв'язувати складні творчі та практичні завдання з урахуванням принципів універсального дизайну й арттерапевтичного підходу. Програма забезпечує формування професійних компетентностей, необхідних для проведення наукових досліджень, реалізації проєктів, що поєднують сучасні дизайнерські підходи з арттерапевтичними практиками для вирішення актуальних соціальних та професійних завдань; сприяє розвитку міждисциплінарного мислення, інтеграції мистецьких і соціогуманітарних знань, а також утвердженню загальнолюдських цінностей, етичних норм, принципів сталого розвитку.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність – В2 Дизайн Спеціалізація – дизайн середовища
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у галузі дизайну. Основний фокус освітньої програми зосереджено на поєднанні принципів універсального дизайну з методами відновлювальних артпрактик для створення

	гармонійного середовища, а також розробленні дизайнерських арттерапевтичних продуктів, спрямованих на підтримку психологічного комфорту, соціальної інтеграції та розвитку особистості. Освітній процес спрямовано на формування у здобувачів здатності інтегрувати дизайнерські, мистецькі, психологічні та соціокультурні підходи у процес розроблення дизайнерських продуктів орієнтованих на потреби різних груп користувачів. Програма охоплює питання інклюзивності, естетики, арттерапії, сталого розвитку та культурної чутливості, забезпечуючи підготовку фахівців, спроможних реалізовувати інноваційні дизайн-рішення у сферах життєдіяльності людини. Ключові слова: універсальний дизайн, інклюзивність, відновлювальні артпрактики, арттерапія, сталий розвиток, дизайн-рішення, естетика, функціональність.
Особливості програми	Вимагає спеціальної практики
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр дизайну може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, а саме: 2452.1 дизайнер-дослідник, 2455.2 керівник (студії за видами мистецтва та художньої творчості, любительського об'єднання, клубу за інтересами та ін.); 2310.2 викладач вищого навчального закладу, асистент; 2320 викладач професійно-технічного навчального закладу, вчитель середнього навчально-виховного закладу, 2351.1 науковий співробітник (методи навчання), 2359.1 науковий співробітник (в інших галузях навчання)
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної і дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, виконання проектів, педагогічної та переддипломної практик. Комплексне поєднання лекційних, практичних і семінарських занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладачів; самоосвіта.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів за усі види аудиторної навчальної, самостійної та позааудиторної роботи. Методами оцінювання знань студентів є поточні опитування і контрольні роботи, есе, презентації, індивідуальні завдання та проекти, заліки, іспити, екзаменаційні перегляди, захист звітів з практик, прилюдний захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмі компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень

	та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. 5. Здатність розробляти та керувати проектами. 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог. 2. Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту. 3. Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв. 4. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну. 5. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності. 6. Здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій. 7. Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису, а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій. 8. Здатність вести ефективну економічну діяльність у сфері дизайну. 9. Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги). 10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.
7 – Програмні результати навчання	
	1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах. 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми. 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня. 4. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами. 5. Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту. 6. Формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності. 7. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з

	різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну. 8. Здійснювати передпроектний аналіз із урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування; формулювати авторську концепцію проекту. 9. Застосовувати методiku концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну. 10. Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю. 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури. 12. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності. 13. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін. 14. Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом. 15. Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проектних завдань. 16. Формувати дизайн-маркетингову стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів і послуг) на внутрішньому та глобальному ринках. 17. Управляти процесом вироблення продукту дизайну (товарів і послуг) на різних етапах брендингу та ребрендингу.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Професорсько-викладацький склад, задіяний у реалізації ОПП, відповідає кадровим вимогам чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Кількісні показники матеріально-технічного забезпечення повністю відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти. Лекційно-практичні аудиторії, комп'ютерний клас, бібліотека.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Офіційний сайт Харківської державної академії дизайну і мистецтв; сторінка кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях, сторінка кафедри у мережі Facebook. Бібліотечний ресурс: читальний зал з мережею Інтернет; інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу відповідними виданнями. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальні плани, навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін і практик; методичні

	вказівки до навчальних дисциплін, щодо виконання магістерських робіт; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки (підручники, навчальні посібники, методичні матеріали) професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюються практичні заходи щодо впровадження академічної мобільності студентів. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Положенням академії передбачена можливість міжнародної кредитної мобільності.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Положенням академії передбачені умови вступу та навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

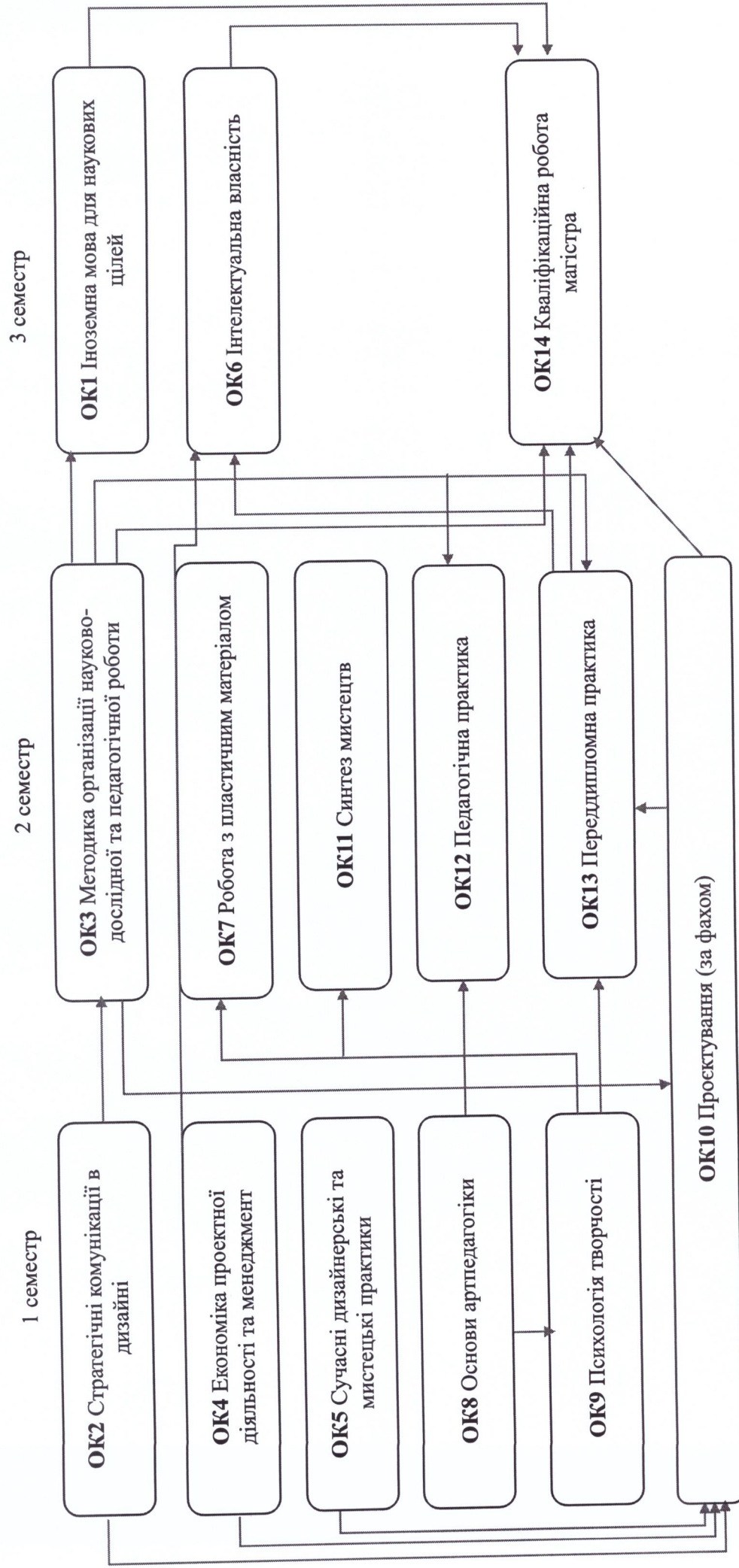
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
ОК 1	Іноземна мова для наукових цілей (англійською)	3	залік
ОК 2	Стратегічні комунікації в дизайні	5	диф. залік
ОК 3	Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи	3	диф. залік
ОК 4	Економіка проектної діяльності та менеджмент	3	залік
ОК 5	Сучасні дизайнерські та мистецькі практики	3	залік
ОК 6	Інтелектуальна власність	3	залік
ОК 7	Основи артпедагогіки	4	іспит
ОК 8	Психологія творчості	4	залік
ОК 9	Проектування (за фахом)	6	екз. перегляд
ОК 10	Синтез мистецтв	3	екз. перегляд
ОК 11	Робота з пластичним матеріалом	3	екз. перегляд
ОК 12	Педагогічна практика	3	диф. залік
ОК 13	Переддипломна практика	3	диф. залік
ОК 14	Кваліфікаційна робота магістра	21	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		67	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК	Вибіркові компоненти	23	залік / іспит
Загальний обсяг вибірових компонентів:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

*Каталог вибірових компонентів та анотації до них представлено на сторінці кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях (вкладка ОПП Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики) сайту ХДАДМ.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності В2 «Дизайн» проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується отриманням документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр дизайну за програмою «Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики». Атестація здійснюється відкрито та публічно.

2.2 Структурно-логічна схема ОП

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

6. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньої програми

[illegible]